

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

СУЧАСНІ ТРЕНДИ І СТРАТЕГІЧНІ ІМПЕРАТИВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

ЗБІРНИК ТЕЗ

І Міжнародного науково-практичного Форуму

(м. Полтава, 23–24 грудня 2024 року)

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Полтава
2025

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

**СУЧАСНІ ТРЕНДИ І СТРАТЕГІЧНІ
ІМПЕРАТИВИ РОЗВИТКУ
СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН**

ЗБІРНИК ТЕЗ

І Міжнародного науково-практичного Форуму

(м. Полтава, 23–24 грудня 2024 року)

*За загальною редакцією
д-ра екон. наук, професора Т. А. Костишиної*

**Полтава
ПУЕТ
2025**

УДК 331.1:005.21(043.2)
С91

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Полтавського університету економіки і торгівлі ЗАБОРОНЕНО

Редакційна колегія:

Т. А. Костишина, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії Полтавського університету економіки і торгівлі.

Сучасні тренди і стратегічні імперативи розвитку соціально-
С91 трудових відносин : збірник тез І Міжнародного науково-практичного Форуму (м. Полтава, 23–24 грудня 2024 року) / за заг. ред. Т. А. Костишиної. – Полтава : ПУЕТ, 2025. – 168 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр. мовою.

ISBN 978-966-184-482-6

У збірнику подано матеріали І Міжнародного науково-практичного Форуму, який відбувся у Полтавському університеті економіки і торгівлі. Форум проведено в межах науково-дослідних тем кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії «Формування інституціонального середовища соціально-економічних систем» (ДР № 0112U007768), «Ефективність інвестицій в людський капітал на підприємствах в сучасних умовах» (ДР № 0112U001077). Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, усіх, хто цікавиться питаннями теорії і практики розвитку соціально-трудових відносин.

УДК 331.1:005.21(043.2)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

ISBN 978-966-184-482-6

© Полтавський університет
економіки і торгівлі, 2025

СПІВОРГАНІЗАТОРИ

Полтавський університет економіки і торгівлі
Інститут демографії та проблем якості життя НАН України
Інститут економіки промисловості НАН України
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана
Запорізький національний університет
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця
Західноукраїнський національний університет
Хмельницький національний університет
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького
Центральноукраїнський національний
технічний університет
Університет «Крок»
Universitat Politècnica de València, Іспанія
ISMA University of Applied Sciences, Латвія
Відділення національної служби посередництва і
примирення в Полтавській області
Агенція регіонального розвитку Полтавської області
«Офіс євроінтеграції»
Громадська організація «Інститут якості трудового життя»

ЗМІСТ

Дороніна О. А.

Європейські практики соціально-економічної інклюзії 9

**Полякова-Нестеренко О., Сторожук В. П., Костишина Т. А.,
Череп А. В., Костишина А. І.**

Інклюзивний розвиток національної економіки як
ефективна складова політики економічного зростання 12

Курило І. О.

Сучасні особливості зайнятості українців
у Чеській Республіці..... 15

Лопушняк Г. С.

Сучасні підходи до регламентування
трудових відносин в ЗВО..... 18

Петрова І. Л., Берестов О. М.

Використання інструментів штучного
інтелекту в маркетинговій діяльності..... 21

Андрієнко А.

Розвиток соціально-трудових відносин як
передумова підвищення трудової мотивації..... 23

Безрідний М. О., Закладний Р. О.

Трансформація соціально-трудових відносин
виклики сучасності та стратегічні орієнтири..... 25

Бурлака О. С.

Мотиваційна політика як ключовий
чинник командоутворення в ІТ-компаніях 28

Головко Л. В., Сіренко Ю. В., Головко Т. В.

Кваліфікаційні центри як
інструмент інтеграції освіти в Україні 31

Гуртовий І. Р., Шишов Г. О.

Актуальність та стратегічні завдання розвитку соціально-
трудових відносин в умовах відновлення України 33

Думанська В. П.

Доцільність монетарного пронаталізму
у повоєнному демографічному відновленні України 36

рення умов для їх втілення у формуванні нових професій. Необхідністю стає зміна професії, підвищення професійного рівня. На перспективу, кваліфікаційні центри стануть основою для ефективної інтеграції освіти та ринку праці. Цьому сприятиме: створення єдиної електронної платформи для реєстрації та визнання кваліфікацій, розширення співпраці з роботодавцями й закладами вищої освіти, поглиблення міжнародної співпраці для забезпечення глобальної мобільності українських фахівців.

Отже, розвитку конкурентоспроможності, гнучкої та інклюзивної освітньої системи сприяють кваліфікаційні центри, як інструмент інтеграції освіти. Вони збільшують доступність отримання освітніх послуг для всіх категорій населення, відповідно потреб економіки через можливість навчатись впродовж життя. Для ефективності розвитку системи кваліфікаційних центрів потрібна їх популяризація серед певних категорій населення. На разі цільовою аудиторією є ВПО і ветерани бойових дій. Також має бути єдиний законодавчий акт щодо регулювання діяльності центрів. Розвиток системи кваліфікаційних центрів сприяє зменшенню розривів між формальною освітою, потребами ринку праці та самоосвітою населення.

Список використаних джерел

1. Деякі питання акредитації кваліфікаційних центрів : Постанова Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2021 р. № 986 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/986-2021-%D0%BF#Text>.
2. Скільки в Україні переселенців і де найбільше ВПО: статистика за областями. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/skilki-ukrayini-pereselentsiv-i-de-naybilshe-1729603384.html>.

АКТУАЛЬНІСТЬ ТА СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

*І. Р. Гуртовий, здобувач вищої освіти за третім (PhD) рівнем;
Г. О. Шишов, здобувач вищої освіти за третім (PhD) рівнем
Полтавський університет економіки і торгівлі*

Після тривалого періоду збройної агресії та руйнівних наслідків для економіки, населення й інфраструктури розвиток соціально-трудових відносин набуває особливого значення. Це не просто питання законодавства – це фундамент для стійкого

відновлення держави, економічного зростання та соціального миру.

Основні чинники актуальності цієї тематики такі:

1. Повернення мільйонів громадян з-за кордону та з фронту створює нові потреби у гідній зайнятості, перекваліфікації та реінтеграції у мирне життя.

2. Висока частка тіньової економіки вимагає створення прозорих умов для легальної праці.

3. Зміни на ринку праці (цифровізація, гіг-економіка, демографічний спад) зумовлюють потребу в гнучких і сучасних формах трудових відносин.

4. Євроінтеграційний курс України передбачає приведення соціально-трудова норм у відповідність до європейських стандартів.

5. Необхідність формування довіри між працівниками, роботодавцями й державою – основа соціальної згуртованості.

Стратегічними завданнями розвитку соціально-трудова відносин є:

1. Гуманізація праці та захист прав працівників:

- поновлення соціальних гарантій, обмежених під час воєнного стану;

- посилення контролю за дотриманням трудового законодавства;

- підвищення рівня оплати праці, особливо у сферах критичної інфраструктури, освіти та медицини.

Прикладом слугує розробка державної програми «Гідна праця – гідна оплата – гідне життя» для ветеранів та переселенців.

2. Розвиток соціального діалогу :

- посилення ролі профспілок, об'єднань роботодавців у формуванні політики;

- запровадження механізмів медіації та примирення при трудових конфліктах;

- підтримка тристоронньої взаємодії: держава – бізнес – працівники.

- соціальний діалог має стати інструментом пошуку балансу інтересів у період відбудови.

3. Стимулювання зайнятості та реінтеграція ветеранів:

- програми перекваліфікації та профорієнтації;
- податкові стимули для роботодавців, які наймають ветеранів, ВПО, осіб з інвалідністю;
- підтримка підприємництва серед демобілізованих громадян.

4. Модернізація трудового законодавства:

- удосконалення правової бази відповідно до Цілей сталого розвитку ООН та європейського права;
- впровадження норм щодо гнучкої зайнятості, дистанційної роботи, трудових контрактів нового типу;
- захист прав незахищених категорій: жінок, молоді, літніх людей.

Україні потрібен сучасний Трудовий кодекс, який об'єднає ефективність і соціальну справедливість.

5. Цифровізація сфери праці:

- розширення електронного документообігу в трудових відносинах;
- використання аналітики та big data для прогнозування тенденцій на ринку праці;
- інтеграція цифрових платформ у служби зайнятості.

Отже, розвиток соціально-трудова відносин у період відновлення України – це не лише технічна потреба, а стратегічна передумова національного відродження, яка вимагає прозорості й довіри, гнучкості й захищеності, партнерства між усіма учасниками трудового процесу, оскільки труд – це не лише економіка. Це гідність, майбутнє та обличчя нашої держави після перемоги.

Список використаних джерел

1. Бондар-Підгурська О. В. Науково-методологічні засади сталого інноваційного соціально орієнтованого розвитку економіки : монографія. Полтава, 2016. 531 с.
2. Колот А. М. Майбутнє світу праці та соціально-трудова розвитку очима відомих економістів. Соціально-трудова відносини: теорія та практика. 2016. № 1. С. 8–21.
3. Колот А. М., Герасименко О. О. Праця XXI: філософія змін, виклики, вектори розвитку : монографія. Київ : КНЕУ імені Вадима Гетьмана, 2021. 488 с.